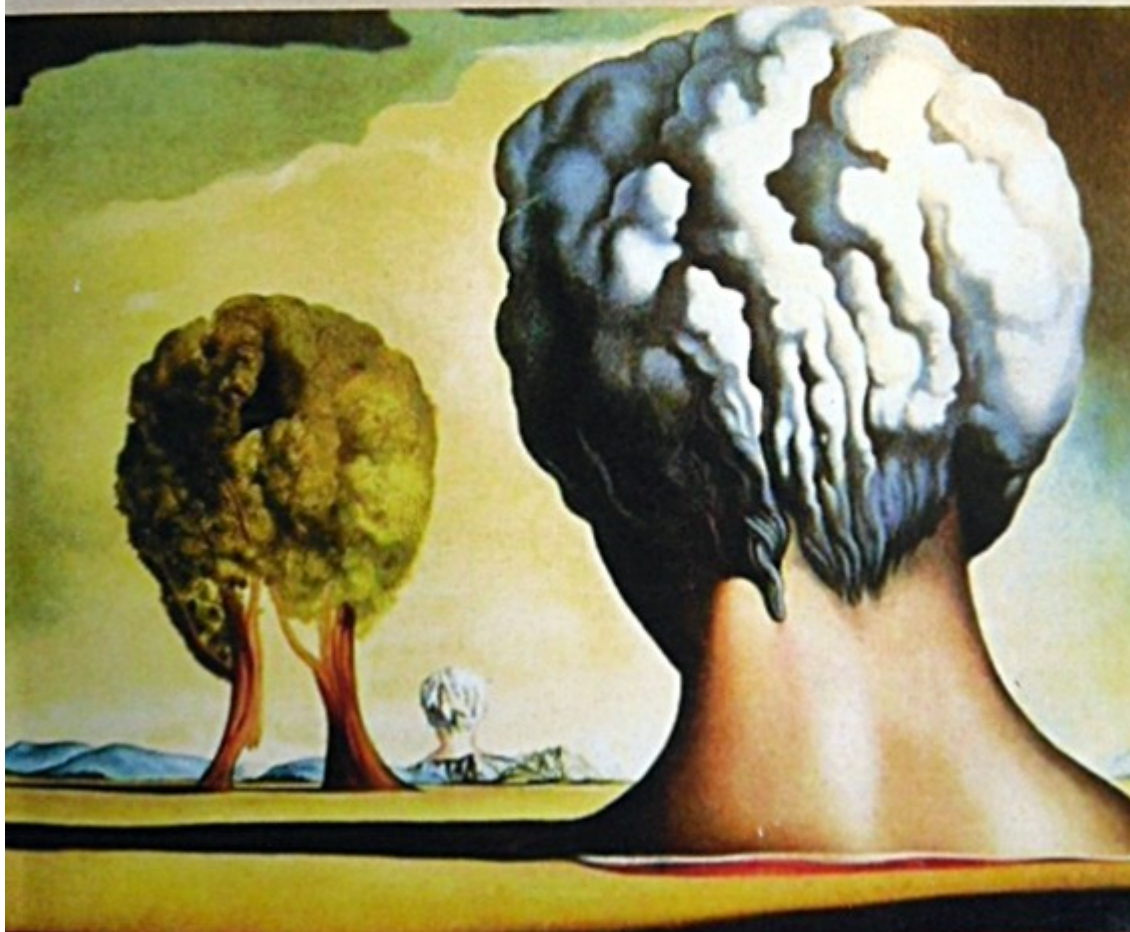

EDITURA
Revers

ANATOLY KUDRYAVITSKY

*Bărbatul cu două capete
și viața de hârtie*

Traducere din limba engleză și prefață de
Roxana Ilie

Anatoly Kudryavitsky

Bărbatul cu două capete și viața de hârtie

Traducere din limba engleză și prefață de

Roxana Ilie

Editura Revers

2017

Cuprins

Prefață

.....
Undeva în Europa de Est

.....
Vântul istoriei

.....
În burta unei balene

.....
Cartea lui Meros

.....
Fecioară și Leu

.....
Cartea Oaspeților

.....
Martor al unui timp subacvatic

.....
Agamemnon la Cambridge

.....
Coridorul polonez

.....
Lei britanici

.....
Yuanul care nu poate fi schimbat

.....
Curiozitățile viziunii

.....
Vânatul într-o zonă cu drapeluri

.....
Chemarea abisului

.....
Gravitație

.....
Văzduhul din privirea lor

.....
Teoria celor Trei Pești

.....
Scriere în apă

.....
Căutări și descoperiri

.....

Pseudoaluminii și planuri mari

.....
Cauză și efect

.....
Oază

.....
Calea măreției

.....
Un gest ostil

.....
Tratatul de pace al ceasurilor

.....
Telecomanda

.....
Pășunile bătrânilor

.....
Grijă

.....
Șoarecele de la graniță

.....
Sfârșitul începutului

.....
Structuralismul: O analiză

.....
Muzică de cameră

.....
Altius

.....
Pierdut în Međimurje

.....
Evitând nefericirea

.....
Reintrare în posesie

.....
Mama tuturor paradelor

.....
Dialog cu Sfinxul

.....
Jocuri pietricele joc

.....
Călătorie spre veșnicie

.....
O notă pentru Theremin Vox

.....
Viermele îndoielii

Sub apăsarea unei cărți

.....

Inspirație

.....

Prietenie până la moarte

.....

Bărbatul cu două capete și viața de hârtie

.....

Inimi

.....

Scrisori din viața de dincolo

.....

Marinetti vorbește

.....

O mică provocare în plus

.....

Prefață

Anatoly Kudryavitsky reușește să străpungă bariera tiparelor, creându-și un spațiu lingvistic propriu, unde asamblarea cuvintelor se face cu o grijă neasemuită. Împrejmuiindu-și limbajul poetic, autorul depășește granițele acestuia, momindu-și lectorul să se apropie puțin câte puțin până la atragerea completă a acestuia. Respinge mercantilul, poezia este o artă ce trebuie prețuită și hrănită cu propria esență. Aroma versurilor provocatoare îi conferă cititorului o senzație de insațietate, nu este o simplă aglomerare haotică de simțiri, ci aproape o ordonare, o rescriere a istoriei lumii.

Nevoia stringentă de a împinge către exterior zbaterile sufletești și gândurile tulburătoare sub forma unui vis maniheist și suprarealist, în același timp, răzbate cu feroare din fiecare vers al autorului. Universul suprarealist pus în joc naște ființe bizare, cu puteri nemaîntâlnite, discuții filosofice complexe între figuri remarcabile ale unor epoci distincte. Efervescența radicală a versurilor lui Anatoly Kudryavitsky pare că dăinuie de veacuri întregi, scuturându-și influența novatoare și asupra generațiilor viitoare. Firul transfigurator al acestor poeme străbate și tărâmul psihanalizei, mistificând imaginarul poetic al lui Anatoly Kudryavitsky. Acesta din urmă nu se recunoaște, aflându-se într-un permanent dialog în contradictoriu cu instanța sa lăuntrică, ce nu își găsește liniștea decât într-o permanentă stare de mișcare coagulantă, de aparentă libertate manifestată prin scris, de valorificare a amprentelor fine ale culturii irlandeze.

Autorul nu închistează gândirea în realitate, ci plănuiește o evadare recunferatoare din sfera realului, nepărăsind-o, însă, complet pe aceasta din urmă. De fapt, ceea ce urmărește el este cunoașterea lumilor în profunzimea lor, cu toate straturile raționale și iraționale ale acestora, suprapuse și fragmentate de către Anatoly Kudryavitsky întru pătrunderea sensului universal.

Eliberat de înfrânarea subconștientului, inconștientul își revelează izvoarele nestăpânite, activitatea mentală neîngrădită, aproape cantonată într-o stare de automatism psihic, de concurare cu lumea reală exterioară. Universul interior devine singura realitate existentă

și acceptată definitiv. Are loc, astfel, o răfuială cu partea conștientă, o pândire a ezoterismului care să însuflețească trăirile în manieră freudiană.

Anatoly Kudryavitsky reușește, pe această cale, crearea unei lumi primordiale, izvorâte din abisurile insondabile ale întunecimii inconștientului, care înlesnește concentrarea spiritului asupra lui însuși, după cum spunea André Breton în primul manifest suprarrealist. Modestia nu își are locul în poezia sa, nu îi este teamă să jongleze cu cantități impresionante și înălțimi amețitoare, cu „podgorii ale limbii” („Marinetti vorbește”), care se întoarce împotriva ei însăși și se devorează, așa cum observa Maurice Nadeau. Lecturarea poemelor lui Anatoly Kudryavitsky este precum experiența străbaterii unei spirale, luminoasă și aducătoare de căldură asemenea unui soare, sinuoasă și alunecoasă asemenea unui șarpe, maleabilă și inițiatică, fiindcă necesită străbaterea anumitor stadii ale cunoașterii și ezoterice, călătoria către interioritatea nevăzută și ascensiunea către spații nirvanice.

Asemenea unui dans irlandez, în care pașii se precipită, se aglomerează și se mișcă sacadat, o înlănțuire de trupuri rigide, parcurgerea acestui volum se prefigurează a fi una pe nerăsuflăte, cu un picior în realitate și unul în fantastic, tămăduitoare și periculoasă, totodată, prin pășirea permanentă pe marginea prăpastiei.

Undeva în Europa de Est

Era în anul în care burghezii își răsese ră părul în cap, crezând că gândurile rele se agățau de el. Hair-styliștilor le era interzis să se apropie. Găinile cu pene gri ale lui Palawy își depuneau ouăle prin tot orașul.

După școală, îmi croiam drum prin râuri de păr. Bunica mea căpătase prostul obicei de a-mi rupe ultima pagină din compunerile de la școală. M-a asigurat că într-o zi voi înțelege rostul.

Bunicul meu spunea adesea că ea avea de gând să rupă ultima pagină a vieții lui. A părăsit-o și a început să se strecoare pe străzile laterale prin părul femeilor. Puii necloțiți râdeau de el din găoacele lor pătate.

Mi s-a spus să nu îmi pomenesc părinții nici la școală, nici acasă. “Vei învăța să uiți”, m-a consolat profesorul meu. “Vei duce o viață bună.”

Vântul istoriei

Cerșetorul stătea în pasajul subteran în fața Ministerului Educației. Observând un trecător scump la vedere, își deschise paltonul de Comisar cu abilitatea unui magician. Arta viitorului, pe care o vestise de ceva timp, ieși deodată la vedere din buzunarele pline de poeți, muzicieni și actori. Odată revelat unul dintre aceștia, începu să îl umfle cu răsufări de aer inutil.

Nimeni nu îi acordă atenție; toți își văzură de treabă. Târziu în noapte, doi trecători preocupați de probleme culturale venură cu ideea umflării tuturor personajelor concomitent.

În cele din urmă, ceasul bătă miezul nopții. Personajele studiară biletele de intrare la concert și teatru și se legănară precum marionetele în vânt.

În burta unei balene

Cei mai fericiți ani din viața lui Jonah au fost cei petrecuți în burta unei balene. Nu trebuia să aspire la nimic, căci nu avea la ce să aspire. Nici măcar nu trebuia să se hrănească, fiindcă stomacul balenei îi oferea un melanj perfect de elemente nutritive și idei. Bine-înțeles, era înăbușitor acolo și plutea un miros straniu, însă, de obicei, situația i se părea lui Jonah suportabilă. Pe atunci, îi plăcea să poarte discuții despre coexistența longevivă și de o profitabilitate reciprocă a minții și a materiei, și anume, a omului și a lumii exterioare. Chiar și așa, era conștient că nici timpul, nici lumea exterioară nu există în burta unui mamifer răspândit pe toată suprafața țării.

Într-o zi, lui Jonah i-a venit o idee; adică ideea libertății. S-a rugat Domnului Dumnezeului său pentru izbăvire, astfel că balenei i s-a transmis să îl scoată afară pe uscat, care s-a dovedit a fi mai arid decât s-ar fi așteptat.

La scurt timp, Jonah a început să aibă remușcări din pricina eliberării din burta balenei. Îi părea rău de el, și vorbea cu cei care fuseseră înghițiți și scoși afară, plângându-se mereu că nu duce o viață vrednică. A început chiar să caute o altă balenă care să îl înghită. Cu toate acestea, balenele nu se grăbeau să îl primească în interiorul lor; l-au stropit cu apă din interiorul lor și l-au îndepărtat cu aripioarele lor impresionante.

Cartea lui Meros

Un papirus recent descoperit în Deșertul Neverosimilului i-a răpit profesiei de cronicar toate învelișurile sensului. Chiar la începutul manuscrisului pot fi așternute câteva cuvinte cu scris șovăielnic: “Cartea lui Meros”. Se crede că acesta este titlul manuscrisului. De-a lungul marginilor scânteietoare și nesfârșite ale manuscrisului aleargă călăreți în galop, se învârtesc ricșe, săbiile se ciocnesc, clădirile se prăbușesc. Nimeni nu încearcă să deslușească trecutul.

Hârtia absoarbe tot ce s-a petrecut de la distrugerea creației până la tulburătorul “acum”. Cu fiecare zi ce trece “Cartea lui Meros” devine din ce în ce mai lungă, însă amintirea generațiilor se estompează. Cursul evenimentelor va prinde curând din urmă trecerea timpului, iar apoi, probabil, o va depăși. Poate acest lucru înseamnă că vom citi dimineața despre ce ne-a fost scris să facem pe parcursul zilei – cine știe? Ce vom face atunci când vom descoperi ce trebuie să facem: aceasta este întrebarea.

Fecioară și Leu

În fântâna plină de nisip din arenă sub emisfera azurie a fiorului, goliciunea ei se manifesta mai vădit decât sentimentul de vinovăție. Un leu s-a ivit, cu un răget, din grota tuturor temerilor; ochii lui, podoabe ale unui negustor avid; labele lui, cedrii Mesopotamiei.

Soare strălucitor... Apă morcovie de baltă... Tărâmul oportunității într-o baie de raze...

Apoi aerul s-a frânt în două, ca o cetină. Fiara ședea la picioarele ei tremurătoare; ocrotea un pui, iar puiul era chiar ea. Pe când dezamăgirea mulțimii își flutura aripile uriașe, lacătele timpului s-au deschis pentru ei, iar munții le-au suflat fiorul în față.

Chiar și în ziua de azi, dorința ei umilă față de el este încă vie, cu toate că el este acum un leu de piatră în Nottingham, iar ea o floare de nu-mă-uita în grădina alăturată.

Adierea înțelepciunii tardive ne îngână o melodie simplă: "Iubim ceea ce încercăm, însă nu reușește, să ne ucidă."

Cartea Oaspeților

În labirintul privirii mele lăuntrice se află un oaspete în prag; cu masca pictată a unui purtător de cultură. Îl poftesc înăuntru. Se prăbușește pe un scaun ce seamănă cu un pupitru vetust; penajul său tremură.

“Sunt Cartea Oaspeților”, murmură șovăitor. “Oamenii își gravează cuvintele pe pielea mea.” Dezvăluie privirii un tatuaj în forma unui briceag. “Repetă de trei ori după mine: *vioara s-a prăbușit în mare...* Ți se formează o imagine în minte sau izvoarele tale scânteietoare au secat?”

Îi ofer o cupă de vin roșu. “Slabă cerneală”, murmură după o înghițitură.

Masca cu gura deschisă îi acoperă urechile. “Acum continuă. Scrie succint. Nu apăsă. Fiecare atingere lasă urme.”

Am grijă să nu folosesc instrumente ascuțite, dar de pe degete mi se scurge sânge, iar inscripția este ilizibilă.

Martor al unui timp subacvatic

Probabil nu mulți oameni au observat cum caracatița, în afară de faptul că are opt picioare, poartă o cravată. Se pare că nu este în stare să clarifice de ce are nevoie de o astfel de podoabă – este poate un semn că încrederea sa de prea multe ori scârțâie? În general, caracatița este onestă, meticuloasă și nu prea avută. Nu are nevoie de prea mult. Înțelegând infinitatea cărărilor subacvatice pe care s-a rătăcit vremea sa, își îndreaptă gândurile către sine: “Sunt o creatură fără nume și biografie. Am un trup, însă este aproape străveziu. Creierul meu este transparent pe de-a-ntregul. Amintirile mele pălesc treptat în intensitate; glasul meu nu poate fi auzit de sub un coș. Ce rămâne de făcut? Ce rămâne?”

Rechinii zâmbesc zeflemitor: a rămas destulă: cerneală.

Agamemnon la Cambridge

Agamemnon este lector la Psihologie. “Iubești o persoană atunci când nu o cunoști, și cunoști o persoană atunci când o urăști,” spune el. “Iar cunoașterea îți transfigurează chipul, astfel încât, atunci când împlinești patruzeci de ani, primești saluturi echivoce de la oglindă”, completează portretul cuiva de pe perete.

După prelegere, Agamemnon se îndreaptă către bar și bea lapte de capră. Laptele este adus special pentru el de la o fermă irlandeză.

“Este importantă viața privată pentru un învățăcel de sex masculin?”, întreabă unul dintre studenții săi.

Încându-se cu laptele, Agamemnon se gândește că i-ar plăcea să-i trimită pușlamaua lui Hades pentru o aluzie atât de impertinentă, însă răspunde tare, distant: “Un bărbat poate trăi și pe Câmpiile Elizee. Ah da, poate avea fantezii despre iubirea femeilor și a tuturor oamenilor. Norii îi vor arăta atâta iubire, chiar și în sens figurat – revelându-i trei viziuni nobile”.

Coridorul polonez

Mărșăluind prin Europa, Napoleon a ajuns pe neașteptate în Coridorul Polonez. Acest coridor era decorat cu capete încornorate de teutoni și panoplii ale nobilimii poloneze. Napoleon se îndrepta spre țările baltice, însă cumva rămăsese în Prusia de Est. Rușii urmau să ajungă și ei; pentru a prinde curaj au tras cu praștia în Napoleon, apoi s-au făcut pe dată nevăzuți în mlaștinile Livoniei. Reîncărcând praștiile, au exclamat: “Fie ca pacea să dăinuie pe Pământ!” Napoleon a înaintat obstinat și, rătăcindu-și lâna de pe spate, s-a gândit: “O să vă dau o lecție despre pace pe care n-o s-o uitați curând!”

În cele din urmă, pietricelele au încetat să îi mai gădile spatele. Napoleon era pe punctul de a se lăsa pradă Desfătării, când și-a dat seama că a pășit fără să vrea într-un viitor liniștit. S-a întors, însă niciunul dintre soldații săi nu îl urma. Când a scăpat în final din Coridorul Polonez, Napoleon și-a regăsit calea către trecut și, morocănos, a pornit de bunăvoie pe mare spre insula Sf. Elena pentru a face întreaga Europă să se cutremure.

Lei britanici

Când leii au început să vorbească în engleză, paznicii animalelor au fost singurii care îi puteau înțelege. Alții nu au luat acest lucru în serios: Wittgenstein a devenit celebru spunând că, dacă leii ar putea vorbi, nu ar mai fi lei. Nu a spus, însă, dacă paznicii animalelor ar mai fi oameni, în cazul în care ar înțelege răgetul leilor.

Duminica, paznicii animalelor și leii stau drepti la masa rotundă din hanul local, făcând rareori câte o remarcă și împărțind un uriaș tort Union Jack.

Yuanul care nu poate fi schimbat

Toți cad în liniște când Yuanul Care Nu Poate Fi Schimbat ajunge pe piață. Comerțul stagnează. Clopotele răsună. Sătenii se pleacă umil și își fac cruce în stil budist. În vreme ce chipul umflat al lui Dă-Mi, instalatorul-șef al liniei comune, se înalță deasupra norilor foșnitori, Yuanul Care Nu Poate Fi Schimbat se plimbă printre tejghele, împărțind zâmbete strălucitoare femeilor și arătându-și metalul mușchilor. Știe că nu mai este mult până când va trebui s-o șteargă de acolo, însă știe și că se va reîntoarce – într-o altă țară, cu un alt nume.

Curiozitățile viziunii

Era în anul în care Miopii au declarat război Prezbiților. În capitala asediată a celor din urmă, cărțile necitite fluturau aripile clădirilor lor, sărind de pe un acoperiș pe altul. Semnele de întrebare țopăiau pe străzi precum căluții de mare, fiecare purtând o centură și katana.

Pe cărarea bine bătătorită ce duce în afara orașului am întâlnit copiii dispăruți ale căror poze le văzusem în ziarul de dimineață. Se îndreptau în direcția opusă, unul după altul. O puștoaică ochelarișă, aproape străvezie, m-a întrebat dacă sunt sigur că merg în direcția potrivită.

Vânatul într-o zonă cu drapeluri

Când lupii sunt uciși, mor și unii oameni. Așa se întâmplă întotdeauna. Cadavrele sunt îngropate alături de lupi. La ani distanță de când au fost deshumate și înhumate din nou învelite în drapeluri.

De fiecare dată, drapelurile sunt luate de la cei vii. Aceștia din urmă se ghemuiesc și varsă râuri de lacrimi, goi, protejând cu ambele mâini nu ceea ce oamenii goi protejează de obicei, ci pete de piele sură sălbatică de lup de pe piepturile și grebenele lor.

Chemarea abisului

Noaptea plutea în aval din oraș în oraș, din veac în veac. Istoria o urma îndeaproape, horcăind și scuișând tină. Undeva în spațiu a avut loc o oprire neprevăzută și, prin liniștea veșnică au răzbătut cuvintele: “Rămâneți cu bine Ramirez, Gonzalez și Rodriguez. Abisul vă cheamă!” Acestea au fost urmate de un ordin intempestiv – și un pleoscăit...

Un general s-a întrupat din tenebrele primare și s-a grăbit să anunțe unde va fi următorul popas neprevăzut. Trei monede de aur scânteietoare cu chipurile lui Ramirez, Gonzalez și Rodriguez zornăiau tainic pe uniforma generalului. Tenebrele au făcut ce știu mai bine: s-au închis.

Gravitație

Un plafon este atras de către podea. Doar pini străvezii ce pot respira într-un spațiu închis, cu toate că sunt nevăzuți, îl pot susține. Plafonul se sprijină pe vârfurile lor și scârțâie, și se tânguie de frustrare.

Cu toate acestea, podeaua nu este atrasă către plafon. Ci către Mama Natură care nu aspiră niciodată la nimic, rostogolindu-se precum o minge de la un fotbalist la altul, de la o lovitură la alta.

Văzduhul din privirea lor

“O seceră subțire a lunii în creștere poate fi folosită pentru tocarea legumelor”, a remarcat indolent un observator al cerului. “Pentru tunderea gazonului trebuie folosită o seceră a lunii în descreștere”, a murmurat un altul.

Mai târziu în aceeași zi, aruncând o privire rătăcitoare hărții celeste, au ajuns deasupra punctului cald. Un mic ghid le-a sugerat de ce ochii lor se încălzeau acolo. Pe fiecare pagină a ghidului se găseau rămășițele prăfuite ale unui corp ceresc lovit de un meteorit bine plasat, cu excepția unei pagini, pe care un Soare nou-născut afișa un zâmbet voios, aparent nebănuind că nu există nicio genune fără pietre tăcute, șuierând.

Teoria Celor Trei Pești

Există oameni care cred cu adevărat că Pământul se odihnește deasupra a trei pești: o știucă, un crap și o plătică. Dacă îi întrebi, îți vor explica de îndată că știuca este ocupată încercând să prindă crapul, iar amândoi se agită neliniștiți și se întorc din vreme în vreme. Astfel, se învârt și Pământul. Cât despre plătica cea cu ochi roșii ca o lună de metal turtită, ea vine cu lumina necesară acestor activități și reflectează la sensul timpului, mișcările corpurilor și dorințe deșarte ale peștilor.

Scriere în apă

Scylla a fost odată îndrăgostit de Caribda, iar Creatorul le-a înălțat o clădire modernă de apartamente. Are alți stăpâni acum și se năruie în jurul locuitorilor săi. Curentul Golfului încă o străbate.

La flux, undele leagănă această citadelă a insatisfacției, urmărind instaurarea Legii Abisului în locul Legii Adâncimilor Mici. Câteva creaturi stranii fac baloane și se umflă chiar la suprafața sensului, multe dintre ele având două capete, alora lipsindu-le aripioara dorsală. Cine sunt sau dacă au vreun nume rămâne necunoscut. Una dintre ele s-a prezentat ca fiind Dl. Petrecere.

Căutări și descoperiri

Era epoca marilor descoperiri subacvatice. Toate vasele își deviau cursul în adâncimea azurie. După ce au cercetat fundul mării, oamenii de știință de la bordul “Titanicului” reparat au descoperit zăcăminte de cupru și argint. În scurt timp, mulțimile s-au năpustit către adâncimi în căutarea aurului zărit în licăriri strălucitoare luminate de soare. Acolo, strămoșul nostru comun, Marele Erou al Vestului, a cunoscut o minunată eschimosă cu o haină de blană și cizme din piele de căprioară. Rămăsese fără oxigen și era o ocazie excelentă de a face cunoștință.

Pseudoaluminii și planuri mari

Cu cât casa este mai mare, cu atât locuitorii ei sunt mai mici. La fel și diavolul: în colibe, alunga oamenii ce sălășluiau acolo, în vreme ce în zgârie-nori se poate piti într-o tabacheră de tutun de prizat.

Diavolul își pierde treptat prestigiul. Excrementele lui, însă, se găsesc încă împrăștiate pe câmpuri. Studenții sunt trimiși să cerceteze mocirla aceasta roșietică. Speră că ea conține mult pseudoaluminii, materia primă pentru bombardiere supersonice și rame de tablou.

Cauză și efect

Anton van Leeuwenhoek a creat un telescop care să le permită privitorilor să privească în trecut. În acel trecut, dinozaurii aveau un aspect și purici mari precum mamuții. Erau o mulțime și, de fiecare dată, Leeuwenhoek își retrăgea temător telescopul de la ochi.

După ce s-a liniștit cu un pahar de bere de ghimbir, Leeuwenhoek a ieșit afară. S-a oprit undeva într-un mic parc, a pus mâna pe trunchiul unui copac și a așteptat răbdător până când o furnică sau un gândac a urcat pe trunchi. “Mărunți, încă sunt mărunței”, murmură Leeuwenhoek într-un moment de rătăcire, confundând trecutul cu viitorul și cauza cu efectul.

Oază

Demonul lucrurilor gata făcute înalță sate și alte monumente în cinstea deziluziei. Năluca numită Torricelli umflă mirajele culturii. Drăcușorul numit Fă-o Singur decorează un peisaj specific din Karakum cu mici tufe verzurii. Seara, privesc cum bobocii suri de flori ale decăderii se deschid într-un amurg searbăd și șuieră șoapte pentru urechile călătorilor: “Dacă ești poftit într-o oază, te afli cu siguranță într-un deșert.”

Calea măreției

Mai multe ierni sau numai aceasta.

- *Horățiu*

Tatăl cu cap de hidră al națiunii arată ca în ziua în care l-ai cunoscut. Este bolnav până la coridoare, aeroporturile sale se umflă, însă va supraviețui crizei de nebunie.

A fost unchiul multor nomazi și expatriați care își ascund adevăratele burice cu pictura de luptă. Cel de-al doilea cap al său are fălci mari.

Potrivit *Știrilor lui Hades*, a moștenit o mică parcelă în Tartar. Acest lucru îi provoacă o plăcere diabolică, însă revendicarea destinului de a fi nemuritor poate fi anevoioasă. Cu toate acestea, istoria va încerca până ce va reuși.

Un gest ostil

Aliniați pe raft, acolo se găseau, participanții la războiul iminent dintre oameni și electrocasnicele lor: crucișătoare din fiare de călcat, forturi din ceainice, aruncătoare de flăcări din aspiratoare. De toate aceste lucruri au făcut rost niște răufăcători, care știau prea bine că nu mărimea contează și că se poate face un galoș cât “Titanicul” în care să îți bagi apoi piciorul.

Tratatul de pace al ceasurilor

O inimă plină de mândrie este o floare de lemn. Un profesor de poezie și un poet pierdevară vâslesc în tandem un caiac prin amurgul purpuriu al sensurilor obișnuite. Ceasurile lor arată ore diferite, numele lor trădează lipsa de unitate. Când sărutul inesațiabil al uitării înflorește, citesc sarea adierii de pe buzele văzduhului. Măinile lor vorbesc.

“De ce noi, Doamne?”

“De ce nu?”

Obosiți, privesc cele două fețe ale boltei cerești în lumina timpurie a oportunității, pălăriile lor îndepărtând amintirile. Calea Lactee a civilizației rămâne neexplorată.

Telecomanda

Într-una din lumile obscure create de către vederea clară pe timp de noapte a generalului, apărute după televiziune, parlamentul i-a încredințat în sfârșit telecomanda sinelui său respectabil.

“Prea târziu!”, a exclamat generalul, întrebându-se ce poate face cu telecomanda: în trecut, fusese controlată de către statul diavolesc, al cărui guvernator a fost ulterior. Cu toate acestea, cu puțină sa energie, nu avea nicio șansă de a mai controla pe cineva – sau chiar de a influența viitorul.

Generalul stătea într-o curte interioară întunecoasă din spatele casei, privind un poster cu Che Guevara și schimbând posturile de televiziune până când cea de-a doua soție i-a luat telecomanda. În scurt timp, și-a găsit o a treia soție, atât de tânără, încât i-ar fi putut fi nepoată.

Pășunile bătrânilor

O rază înfrunzită de soare îi vorbește liniștii în propria limbă. Expuse unui potențial ochi care numără din cer, cea de-a douăzeci și doua și douăzeci și treia oaie se fălesc cu numerele roșii de pe spate.

În casele precum hambarele, bucățile de corp uman ruginesc treptat. Pereții cu mucegai amintesc de timpurile străvechi în care se dansa în hambare pe când pământul cerea cavalelor cerești câte o notă.

Nu mai dansează nicio pereche în ziua de azi. “Femeile nu supraviețuiesc aici”, șopti o octogenară.

Grijă

În încâlcirea copacilor umani, cu criptogame și fanerogame, fiecare ramură conturează un chip. Grupul local Salvați Crângul activează aici; voluntarii s-au înțelenit într-o stare de spirit nobilă.

Flecăreala se strecoară afară din corturi pe mirosul de curry, îndreptându-se către văzduhul de culoarea setei. În vreme ce rădăcinile se târăsc spre băltoacele de tinctură de alfabet, câteva frunze scapă – cu ori fără inscripție.

Șoarecele de la graniță

El înconjoară fâșia verde ca un soare nevrotic. Dacă se trasează o graniță pe țărmul opus al râului, el este un pește; dacă traversează o mlaștină, el se transformă într-o broască cu ochi roșii languroși. Este freamătul clipei, o cârțiță ce roade rădăcinile încrederii.

Devreme, adulmecă semințele tenebrelor și buzele macilor, portocale scăldate în soare și lava stacojie din gura furiei. Miroase crevasele Europei care se adâncesc din ce în ce mai mult și miroase timpul atunci când se va acoperi. Când banii înfloresc, îi miroase.

Un artist al neplăcerilor, se zugrăvește deodată în câmpul vederii noastre periferice. Este seara ruginită a vieților noastre. Istoria nu-și va dezvălui umbra uzată: își disprețuiește marginile și nu are pic de imaginație.

Să faci loc pentru spații goale – sau pentru morminte fără nume – este ușor. O oglindă a nemărginirii ne susține pe toți. Nimicnicia, ca și măreția, răsare dintr-o gaură de șoarece a veșniciei.

Sfârșitul începutului

În vreme ce realitatea este însărcinată cu Haosul, ne bucurăm că avem copii care pot sparge orice cod, însă uită numaidecât ceea ce tocmai au descifrat. Codurile se conformează alunecării și se întind precum pergamentele întinse, în locul covoarelor și râurilor, strecurându-se pe sub uși.

Totu-i zadarnic: misterele epocilor nu mai sunt un punct de interes. Viața nu mai poate fi scrisă, iar Cuvântul a fost separat de Ethos și Patos. În vreme ce soarele desenează dreptunghiuri sub forma unor cărți pe pereți, aerul se murdărește de cuvinte importante.

Odată ieșit din indigo-ul pătrunzător, Haosul începe să existe; Aion îl ține în brațe. Mânele timpului miros a umezeală.

Structuralismul: O analiză

Apa poate fi separată în oxigen și hidrogen. Un bărbat se descompune în scheletul și amintirile altor oameni. Un imperiu poate fi divizat în nostalgie și o limbă comună.

Însă o piatră se sparge în mai multe pietre.

Muzică de cameră

Maturitatea vine odată cu un coș cu prune aurii. Spune, abține-te de la a mânca fructele.

În camera mea este un altul, unul nevăzut. Pe măsură ce ziua își răspândește culorile, devin și prunele de nerecunoscut. Iar eu încep să arăt ca un prun bătrân; frunzele sale freamătă odată cu răsuflarea mea.

Altius

Era ziua în care cerul a adoptat claritatea gândurilor de seară. Pe malul mării, scăldată în lumina soarelui la apus, era statuia unui bărbat cu brațul ridicat spre cer. Cineva a pus o sticlă în mâna bărbatului, ce scânteia ca ultima dorință.

Când am privit iarăși statuia, sticla lipsea. Nici mâna nu era de găsit. Însă statuia era încă îndreptată către înălțimile celeste, cu mâneca goală de această dată.

Pierdut în Međimurje
(Pentru Dražen Katunarić)

Într-o zi fără un număr în luna Listopad adierea uitării mătură acoperișurile roșietice în vreme ce o movilă străveche pătată de iarbă nouă pălește în amintirile sale veștejite.

Toamna nu s-a cufundat încă în iarnă, iar cărarea către pășunile trecutului duce la ferestre scăldate în lumina lumânărilor, la o realitate ulterioară. Cenușăreasa valsează acolo cu o Marie Corelli de lemn; trei fiice de succes dezleagă povestea nunții de porțelan cu Dl. Spărgător de Nuci.

Viitorul este murdărit de lucruri cu vise apuse.”Dacă există vreun viitor”, îngână câmpia cântecul ei de lut. Copacul crescut într-o casă dărăpănată veghează asupra apelor haosului.

Evitând nefericirea

Lui Daniel Harms, scriitorul rus al absurdului

Motocicliștii au imaginar și lucruri inexistente, precum distanțele și țările îndepărtate. Călcând accelerația, grăbesc ritmul ceasului, însă timpul este nevoit să aștepte avioanele somnoroase care se opresc în nori.

Pietonii au zăvoaie și maluri de fluvii. Zorii zilei și amurgul le combină culorile; întregul orizont le înconjoară globii oculari.

Aici, în mijlocul monotoniei unui orașel german, timpul se descompune în fărâme de amintiri, iar eu mă afund în nisipurile mișcătoare ale unui *déjà vu*. Cred că bat străzile unui cu totul alt orașel german. Ziua și-a ascuns culorile, ramele unui teatru static se aburesc și totul pălește spre gri, se oprește. Nebunia nu se află niciodată prea departe...

În următorul moment, vâlul ademenitor dezvăluie o tăbliță: “HARMS, REPARATORUL. SUNAȚI-MĂ LA 92 27 11.”

Mă gândesc la mulțimea de orașe și țări măcinate de absurditate – și nu găsești prea multe indicatoare de acest fel!

Apoi torsul unui motor mișcă ușor minutarul înțepenit.

Reintrare în posesie

Sunt o casă cu două dormitoare, explorând viața după moarte și comițând adulter cu un nou locuitor. Pot fi viermii împiedicați să se târască în inimi de lemn? Cineva este posesorul liniștii cărților mele și al tandreții lămâilor mele de casă, însă obligația de a deține ceva nu este același lucru cu arta de a cunoaște. Ferestrele mele reflectă mișcarea constelațiilor străvechi; astăzi se strâmbă la ideile spălate la mașină întinse pe sârmă. Trăsăturile strămoșilor sunt învăluite în ceață de o oglindă vlăguită, un gol al nimicniciei care ne absoarbe. Căldura familiei se scurge din țevi; roza tencuiei plafonului cuprinde o duzină de guri flămânde din grădina speranțelor îngrijite. Televiziunea timpurilor întunecate este un șuvoi. Ceva se ivește: o veșnicie în spate și o veșnicie înainte. Și fuga silențioasă de șoarece a unui imperceptibil “acum”.

Mama tuturor paradelor

Pe măsură ce imperiul expiră pulbera fostei sale glorii, te contopești cu un trup uriaș mutual cu mai multe capete de pietricele. Fumul țigării iscodește poșete și plămâni.

Dacă ațipești acum, vei vedea scheletele cum trec mărșăluind prin Piața Roșie și rachetele urmărindu-le îndeaproape de pe estradă.

Când redeschizi ochii, serbările vor continua. Vei mai avea o șansă de a privi chipurile uriașe buhăite înălțându-se în aer.

Dialog cu Sfinxul

Sfinxul privea cadrul fractal al razelor de soare reflectate de pe piramida din apropiere, neluând în seamă hainele de turist ale profesorului.

Profesorul avea de gând să spună ceva precum “Ce zi frumoasă, nu ți se pare?”, însă rosti șovăitor “Nu-ți fie teamă de mine; Sunt Omul, Stăpânul Naturii.”

Poate nu era cea mai nefericită cale de a câștiga atenția sfinxului căci gâtul său a trosnit insesizabil – iar profesorul auzi o voce dincolo de veacuri rostind:

“Tu... Da, tu. Cel care mă privește. Ce vezi?”

“Un chip uman,” răspunse Profesorul, încercând să își ferească privirea de la nasul său cârn.

“Mergi în jurul meu. Ce vezi acum?”

“Aripile unui vultur.”

“Mergi câțiva pași.”

“Labe de leu.”

“... încă doi pași.”

“Coadă unui bou.”

“Acum întoarce-te de unde ai plecat.”

“Iarăși fața aceea.”

“Și la ce crezi că te-ai uitat până acum?”

Profesorul și-a amintit de soarta celor care nu treceau de provocarea sfinxului, așa că a așteptat puțin înainte de a răspunde prudent: “La mine însumi.”

Sfinxul a zâmbit zeflemitor și a încremenit iar în nemișcare.

Jocuri pietricele joc

În veșnicia dinaintea acestei veșnicii, toate ființele vii erau ruginii. Pietricelele de pe mal, goale și identice, s-au apucat de imitat.

“Cum a început istoria maimuțelor?” “De la ideea de maimuță.” “Cum s-a ajuns la ideea de maimuță?” „De la ideea unui zeu al maimuțelor.” “Ar trebui să acceptăm această idee?”

Iată, pietricele de pe mal se joacă de-a imitatul.

“Ce este acest zeu al maimuțelor?” “Haide să spunem că-i cea mai mare piatră.” “Toți părem identici.” “Aici mințim.” “Așadar zeul maimuțelor este punctul de plecare al Ființelor vii. Suntem de acord cu existența unui zeu al maimuțelor.”

Pietricelele goale de pe mal se joacă. Se joacă de-a imitatul.

“Nu avem o istorie.” “Nu avem nicio idee.” “Dar ce avem?” “Unde mângâietoare. Sare pe aripile vântului. O veșnicie înainte.” “Este suficient?”

Nemuritoare noapte era plină de soartă. Maimuțele nu aveau timp de pietricele, căci învățau să folosească pietre mai mari, ascuțite.

Călătorie spre veșnicie

În Belarus, mergi de-a lungul cărărilor care pulsează sub rănille văzduhului și bolțile norilor. Din rânjetul cu strungăreață al viitorului se ivește un afiș de pe autostradă:
OPREȘTE-TE! ÎMPUȘCĂ UN LUP!

Nu se vede niciun lup. Vigilența ta răsufală în limbajul fulgilor care cad. Tăcerea este periferia tulbure a orașului sunetelor.

OPREȘTE-TE! ÎMPUȘCĂ UN LUP!

Cine are o armă la el? Cine țintește bine? Cine știe că momentul ușurării este clipa nimicirii?

OPREȘTE-TE! ÎMPUȘCĂ UN LUP!

Și începi să reflectezi la o soluție practică pentru sarcina încredințată.

O notă pentru Theremin Vox

Modigliani nu a pierit, ci sculptează în Africa. Degetele sale au dat formă multor capete care vorbesc simultan.

Dumnezeu proslăvește simplitatea, deși Universul își schimbă forma cu fiecare răsufare. Cântul său cu ultrasunete îi deranjează pe cei ce i se închină, pe cânepari.

Viermele îndoielii

În sala de clasă spațioasă a rațiunii lucrurile învață să își dezvăluie conceptele despre sine și să se facă folositoare. În timp ce șerpii din băncile din spate își deschid calea mâncând printre rândurile de broaște naive, viermele îndoielii subțiază circumvoluțiile creierului maleabil și supraviețuiește cu fructele interzise din grădina școlii.

Între timp, pe cer înfloresc semne ale întrebării și zâmbete palide. Dicționarul divin împrăștie cuvinte grele ce se zbat în grădină. Oamenii le dezassemblează și construiesc bariere lingvistice. Înconjurate de pereți și garduri cu spini, lucrurile trec proba de câștigare a dreptului de a fi numite lucruri.

Curând, adierea poartă o șoaptă din interior: “Compasiunea a trecut testul: compasiunea este tot compasiune. Iubirea va trebui reexaminată.”

Viermele se răsucește convulsiv din cauza sentimentului de a-și fi făcut datoria.

Sub apăsarea unei cărți

Devreme, sau chiar și mai devreme, enciclopedia îți adresează întrebarea sacră – “Cum ți-ar plăcea să trăiești, ca să te pot păstra între paginile mele sau ca să mă poți păstra cu tot cuprinsul meu înlăuntrul tău?”

Niciun răspuns nu oferă vreo garanție, exceptând șansa de a-ți petrece viața în visul alb-negru și nu în cel multicolor. Prin urmare, cărțile se răzbună tacit pe oameni.

Inspirație

Lui Esop îi placea să își miște clopoței de la guler – era un mod excelent de a ațipi. De multe ori, stăpânul său a încercat să dea bătrânul inutil în schimbul unei tinere sclave drăgălașe, însă singura ofertă primită a fost un plug defect și două roți de căruță. Când stăpânul lua o sclavă în pat, papagalul său își exprima sentimentele spunând parabole. Esop se strecura cu stiloul său și începea să își ia notițe. Private de porția de iubire, sclavele îl alungau pe bătrân, însă el revenea, bolborosind.

Prietenie până la moarte

Este dificil să te afli în termeni amiabili cu prietenii. Doar dacă nu ar exista plăcutul lor obicei de a lucra cu foarfecele.

“Mai vrei ceai?”, întreabă amabil prietenul meu, retezându-mi urechea stângă. “Poate niște votcă?”, completează celălalt prieten, tăindu-mi, în același timp, surplusul de bărbie.

Mă târăsc complet bandajat către patul meu din casa unui dușman necunoscut, iar când oamenii se apropie de mine le arăt un chip hidos de animal, pentru a nu fi tentați să manifeste o prietenie subită.

Bărbatul cu două capete și viața de hârtie

A fost odată un bărbat cu două capete. Stătea așezat la un birou și pune pe hârtie soarta cuiva. Angajații cărau dosare înapoi și încolo, pline de cotidian. Aruncând o privire, fetița se cutremură și scoase un țipăt ascuțit, spunând “Ce face aici LUCRUL ACESTA ORIBIL?”

Fata a fost luată pentru tratament contra halucinațiilor; la uși au fost puse străji.

Povestea aceasta este pentru cei cărora le place să privească prin gaura cheii a vieții lor de hârtie.

Inimi

Într-o persoană sunt cuprinse mai multe inimi. Inima din frunte este din marmură și nu se sfarmă niciodată, spre deosebire de inima de la ceafă din cuarț. Inima fosei jugulare este din lemn, bine lustruită de circulația sângelui. Inima de celuloid din stomac a fost digerată cu mult timp în urmă. Mai mult, există și o inimă a părților intime și inima călcâiului, însă prima dintre acestea nu este investigată pentru că se ascunde undeva în mediastin, iar cea de-a doua este recunoscută ușor în timpul plimbării prin jungla vieții. Se spune că a fost decoperită o inimă-inimă înlăuntrul cuiva – dar mai bine să nu dezvăluim acest mister.

Scrisori din viața de dincolo

Când au ajuns la noi scrisorile din viața de dincolo, am aflat în cele din urmă cine face acest lucru. Shakespeare scrie o piesă numită “Iosif Stalin”, Bach compune o cantată despre unificarea Germaniei, Lev Tolstoi, care a fost convertit la Islamism, se roagă mult și își spune Muhammed Abdulla, Van Gogh s-a lăsat iarăși pradă melancoliei și refuză să lucreze pentru că are nevoie de natură și de culori deschise, însă există doar mantii străvezii – nenumărate mantii străvezii, culoarea aerului de toamnă.

Marinetti vorbește

În podgoria limbii trăiește o a doua viață de sperietoare de ciori, bine îmbrăcată și extraordinar de arogantă. “Pentru zei și poeți, nimicnicia poate fi productivă,” le predică el generațiilor viitoare de narcisiști ingenioși. “O prelucrare meticuloasă ulterioară este o condiție *sine qua non*. Gândiți-vă la orașe. Gândiți-vă la mulțimi.”

Lumea viitorului i se revelă fără perdea. Copacul posibilităților este o revărsare de flori.

“Lasă modestia celor modești,” linse el paiul discursului său. “Permite-le oamenilor să-și însușească și să folosească cele mai bune părți ale tale.”

Simbolurile păcii se compun în cicatrici de luptă. Duce un război cu propriile cuvinte.

“Fii cea mai zgomotoasă gură de pe Pământ,” se adresează el vidului plin de vulturi. “Numai atunci vor înceta să te mai asculte.”

O mică provocare în plus

Turnul Babel se prăbușește, ca și sănătatea mintală a constructorului, se ridică praful și furtunile mediatice. Bărbați cu brațe lungi înalță grindele de susținere; șorțurile lor fac bătăături. În plămâni se prind pene de ciocârlie.

Cu cât urcă mai sus, cu atât mai puțin cer întâlnesc. Tăcerea pământului devine asurzitoare. Cartea nesfârșită nu are început; nădejdea nemotivată este nemăsurată. Lumea este o gaură neagră densă, iar numele sunt simpli grăunți în cutia cu nisip a istoriei. Lemniscata imaginației îi poartă pe cei visători prin vidul multifățetat până la punctul de început.